

BÁO CÁO

Kết quả thực hiện Quyết định số 1023/QĐ-TTg ngày 07/6/2016 của Thủ tướng Chính phủ giai đoạn 2016 – 2020 trên địa bàn huyện Tuần Giáo

Thực hiện Công văn số 1134/UBND-KGVX ngày 21/4/2020 của Ủy ban nhân dân tỉnh Điện Biên về việc báo cáo đánh giá tình hình, kết quả thực hiện Quyết định số 1023/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ;

Ủy ban nhân dân huyện Tuần Giáo báo cáo kết quả thực hiện Quyết định số 1023/QĐ-TTg ngày 07/6/2016 của Thủ tướng Chính phủ giai đoạn 2016 - 2020 trên địa bàn huyện như sau:

I. TÌNH HÌNH LAO ĐỘNG TRẺ EM

1. Tình hình trẻ em

Theo kết quả thống kê dân số năm 2019, tổng dân số toàn huyện 87.883 người, tổng số trẻ em dưới 16 tuổi là 29.512 trẻ, chiếm 33,6% tổng dân số (trong đó: trẻ em nam 15.262; trẻ em nữ 14.250), số trẻ em sống trong hộ nghèo là 8.745 trẻ, hộ cận nghèo là 1.506 trẻ, số trẻ em có nguy cơ rơi vào hoàn cảnh đặc biệt là 10.554 trẻ.

2. Tình hình trẻ em lao động trái quy định của pháp luật

UBND huyện chỉ đạo các cơ quan, đơn vị liên quan, UBND các xã, thị trấn đẩy mạnh, thực hiện các biện pháp quản lý trẻ em, giám hộ các gia đình có trẻ em không để xảy ra tình trạng trẻ em đi lao động sớm, phát hiện sớm và xử lý nghiêm các đối tượng môi giới, dụ dỗ trẻ em vị thành niên đi làm thuê xa nhà. Giai đoạn 2016 -2020 trên địa bàn huyện không phát hiện trường hợp trẻ em lao động trái quy định của pháp luật, trẻ em bị dụ dỗ áp bức, bóc lột sức lao động.

3. Tình hình trẻ em có nguy cơ lao động trái quy định của pháp luật

Số trẻ em có nguy cơ rơi vào hoàn cảnh đặc biệt chính là nhóm trẻ em có nguy cơ lao động trái quy định của pháp luật là 981 trẻ em, chiếm 3,32% trên tổng số trẻ em toàn huyện. Đa phần là trẻ em sống trong các gia đình có người mắc tệ nạn xã hội, bố mẹ đi làm ăn xa, trẻ em mồ côi cha hoặc mẹ, trẻ sống với cả cha và mẹ hoặc người giám hộ không có khả năng chăm sóc, nên trẻ đã tự tìm công việc làm thuê để giúp đỡ bố mẹ, gia đình, với một số hình thức như giúp việc gia đình, làm thuê quán ăn và một số em đi làm thuê phụ việc theo các công trình trên địa bàn huyện, tỉnh và các tỉnh khác.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH PHÒNG NGỪA, GIẢM THIỂU LAO ĐỘNG TRẺ EM GIAI ĐOẠN 2016 – 2020

1. Công tác chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức thực hiện Chương trình

1.1 Nội dung thực hiện

a) Công tác chỉ đạo, hướng dẫn, kế hoạch thực hiện Chương trình

Căn cứ các văn bản hướng dẫn của UBND tỉnh Điện Biên triển khai thực hiện Chương trình phòng ngừa, giảm thiểu lao động trẻ em giai đoạn 2016-2020, UBND huyện Tuần Giáo đã ban hành kế hoạch số 537/KH-UBND ngày 22/6/2016 về thực hiện Chương trình phòng ngừa, giảm thiểu lao động trẻ em huyện Tuần Giáo giai đoạn 2016 -2020.

Ban hành kế hoạch về công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em hàng năm, xây dựng lồng ghép các nội dung về các vấn đề đối với trẻ em, đảm bảo mọi trẻ em đều được quan tâm, giảm nguy cơ rơi vào hoàn cảnh đặc biệt.

Chỉ đạo UBND các xã, thị trấn phối hợp với các cơ quan chuyên môn phòng Lao động-TBXH, phòng Giáo dục &ĐT, Trung tâm Y tế, phòng Tư pháp có kế hoạch chỉ đạo tập trung, phối hợp thống nhất, chặt chẽ giữa các bên có liên quan trong việc triển khai cụ thể các mục tiêu bảo vệ, chăm sóc trẻ em.

Tăng cường phối hợp chỉ đạo và triển khai thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ bảo vệ, chăm sóc, giáo dục trẻ em của các cơ quan, đơn vị nhằm xây dựng môi trường an toàn, thân thiện, đảm bảo cơ hội học tập và phát triển bình đẳng cho mọi trẻ em.

b) Nguồn lực thực hiện

- Kinh phí thực hiện, chủ yếu là nguồn vận động từ các Tổ chức phi Chính phủ; chương trình dự án thực hiện lồng ghép với các hoạt động của Tổ chức Tâm nhìn.

- Mức độ đáp ứng của nguồn lực tài chính so với mục tiêu chương trình, kế hoạch: kinh phí để hoạt động, thực hiện chương trình chưa đáp ứng được mục tiêu Chương trình.

c) Thực hiện chế độ kiểm tra, giám sát và hỗ trợ thực hiện kế hoạch phòng ngừa, giảm thiểu lao động trẻ em tại địa phương

- Giai đoạn 2016 -2020 trên địa bàn huyện không mở lớp tập huấn riêng về chuyên đề phòng ngừa, phát hiện, can thiệp, hỗ trợ trẻ em tham gia lao động, trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái quy định của pháp luật, các lớp tập huấn chủ yếu lồng ghép vào Chương trình chăm sóc và bảo vệ trẻ em hàng năm.

- Thực hiện báo cáo công tác bảo vệ, chăm sóc trẻ em theo 6 tháng, 1 năm theo định kỳ báo cáo gửi về UBND tỉnh, Sở Lao động - TB&XH. Không tổ chức cuộc thanh tra, kiểm tra, xử lý các trường hợp sử dụng lao động trẻ em trái quy định của pháp luật trong giai đoạn 2016 - 2020.

1.2 Thuận lợi, khó khăn

- Thuận lợi:

Trong những năm qua được sự quan tâm đầu tư của Đảng, Nhà nước bằng các Chương trình, Dự án với sự nỗ lực của các cấp ủy Đảng, chính quyền, sự quan tâm và chỉ đạo sát sao của Huyện ủy, HĐND trực tiếp về chuyên môn của Sở Lao động -TB&XH tỉnh Điện Biên, đã đề ra nhiều chủ trương, giải pháp thực hiện Chương trình trong lĩnh vực bảo vệ chăm sóc và giáo dục trẻ em.

Cấp ủy, chính quyền cơ sở nâng cao trách nhiệm, quan tâm thường xuyên hơn đến công tác bảo vệ chăm sóc trẻ em nói chung và phòng ngừa giảm thiểu tình trạng trẻ em tham gia lao động, trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái quy định của pháp luật nói riêng.

Được sự hỗ trợ kinh phí từ dự án của các tổ chức phi Chính phủ, Chương trình vùng Tuần Giáo để lồng ghép tổ chức các hoạt động truyền thông về công tác bảo vệ trẻ em hàng năm.

- Khó khăn:

Trình độ nhận thức, sự hiểu biết về quyền và nghĩa vụ trẻ em của người dân nhất là các đồng bào vùng sâu vùng xa còn nhiều hạn chế dẫn tới một số gia đình không nắm rõ được trách nhiệm của gia đình, chưa thực sự quan tâm và hiểu rõ quyền lợi của trẻ em.

Tỷ lệ trẻ em sống trong gia đình hộ nghèo, cận nghèo, sống trong các gia đình có hoàn cảnh đặc biệt như mồ côi cha và mẹ, trẻ em không nơi nương tựa; cha mẹ ly hôn... còn tương đối cao. Điều kiện kinh tế gia đình khó khăn nên trẻ em phải phụ giúp công việc trong gia đình.

1.3 Đánh giá công tác chỉ đạo, hướng dẫn và tổ chức thực hiện tác động đến việc thực hiện chương trình

Trong những năm qua luôn được sự quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo của Huyện ủy, HĐND các chỉ tiêu về trẻ em trong đó số trẻ em có nguy cơ rơi vào hoàn cảnh đặc biệt được đưa vào kế hoạch hàng năm, kế hoạch giai đoạn của UBND cấp huyện, xã. Công tác trẻ em trên địa bàn huyện ngày càng được quan tâm, chú trọng, chuyển dần sang hướng dựa trên nhu cầu và đáp ứng việc chăm sóc sức khỏe, các quyền cơ bản, cơ hội và hoạt động dành cho trẻ em. Từ đó các em được cung cấp các kiến thức, kỹ năng tự bảo vệ mình, nhận thức của trẻ em, người chưa thành niên ngày càng được nâng lên. Trên địa bàn huyện trong giai đoạn 2016 - 2020 không xảy ra trường hợp trẻ em lao động vi phạm pháp luật, không có trẻ em bị tuyển dụng, áp bức lao động.

III. ĐÁNH GIÁ VIỆC TRIỂN KHAI, THỰC HIỆN CÁC NỘI DUNG THUỘC CHƯƠNG TRÌNH

1. Truyền thông, giáo dục, vận động xã hội nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm về phòng ngừa, giảm thiểu tình trạng trẻ em tham gia lao động, trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái quy định pháp luật cho

chính quyền các cấp, các ngành, các tổ chức, người sử dụng lao động, xã hội, cha mẹ và trẻ em

- Tăng cường công tác tuyên truyền bằng nhiều hình thức như: tuyên truyền qua trung tâm văn hóa truyền thanh- truyền hình, pano áp phích; tổ chức diễn đàn cấp huyện, cấp xã với các chủ đề “Vì một xã hội không bạo lực, không xâm hại trẻ em, trẻ em lao động sớm...” lồng ghép tại các buổi ngoại khóa trong trường học để tuyên truyền các văn bản về quyền trẻ em, Luật trẻ em cho trẻ em, nguy cơ xâm hại, bạo lực, lao động sớm đối với trẻ em cho trẻ em.

- Tổ chức trên 100 buổi truyền thông lồng ghép tại các buổi ngoại khóa tại trường học, tọa đàm, họp dân tại các khối bản cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên, học sinh trong nhà trường; cán bộ văn hóa cấp xã, thị trấn và mọi người dân tại địa phương về phòng ngừa, giảm thiểu lao động trẻ em.

- 100% người dân trên địa bàn được nghe tuyên truyền trên hệ thống loa truyền thanh tại các xã, thị trấn nâng cao ý thức cảnh giác và tránh xa những nguy cơ xâm hại, nguy hiểm với các hình thức dụ dỗ, tuyển dụng trẻ em đi lao động trái pháp luật, đồng thời giúp trẻ em có được những kỹ năng biết cách tìm sự trợ giúp, thông báo khi bị áp bức bóc lột sức lao động.

- Thực hiện các hoạt động thăm hỏi, tặng quà và hỗ trợ cho các đối tượng trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, trẻ em tàn tật, khuyết tật và trẻ em trong các gia đình nghèo... trong tháng hành động trẻ em, các dịp tết thiếu nhi, trung thu hàng năm.

2. Nâng cao năng lực về phòng ngừa, phát hiện, can thiệp, hỗ trợ giảm thiểu tình trạng trẻ em lao động, trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái quy định của pháp luật

- Tổ chức trên 100 buổi ngoại khóa tại các trường học với nội dung lồng ghép tuyên truyền các quy định của Pháp luật về quyền trẻ em. Phổ biến các kỹ năng bảo vệ, chăm sóc và giáo dục trẻ em cho gia đình, người chăm sóc trẻ, nhà trường, cộng đồng và bản thân trẻ em.

- Kết hợp với công tác điều tra, rà soát trẻ em và trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt trên địa bàn huyện, UBND huyện chỉ đạo UBND các xã, thị trấn triển khai tại thôn bản thực hiện rà soát trẻ em, vị thành niên hiện đang đi làm thuê tại các cơ sở, quán ăn, doanh nghiệp...trong huyện, tỉnh và các tỉnh khác, nắm bắt thông tin về trẻ em và xây dựng các biện pháp quản lý trẻ em.

- UBND các xã, thị trấn đẩy mạnh thực hiện các biện pháp quản lý trẻ em như: đăng ký giấy khai sinh cho trẻ em; cấp thẻ phát thẻ bảo hiểm y tế cho trẻ em dưới 6 tuổi đầy đủ; quản lý chứng thực giấy khai sinh; quản lý sổ hộ khẩu; nhân khẩu...

3. Công tác thanh tra, kiểm tra, xử lý các trường hợp sử dụng lao động trẻ em trái quy định của pháp luật

Giai đoạn 2016 - 2020 trên địa bàn huyện không có trường hợp trẻ em lao động trái pháp luật, bị tuyển dụng đi lao động áp bức bóc lột lao động, UBND

không tổ chức cuộc thanh tra, kiểm tra, xử lý các trường hợp sử dụng lao động trẻ em trái quy định của pháp luật, chủ yếu là lồng ghép kiểm tra công tác quản lý, nắm bắt thông tin thông qua các cuộc rà soát số liệu trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, thu thập, quản lý thông tin trẻ em theo phần mềm liên thông.

4. Thí điểm mô hình hỗ trợ, can thiệp để giảm thiểu lao động trẻ em

Trên địa bàn huyện không triển khai thí điểm mô hình hỗ trợ, can thiệp để giảm thiểu lao động trẻ em.

Huyện Tuần Giáo tiếp tục được các tổ chức phi Chính phủ, Chương trình vùng - Tầm nhìn thế giới đã hỗ trợ triển khai các dự án như: EVAC dự án hỗ trợ chấm dứt bạo lực với trẻ em; dự án mô hình K, hỗ trợ trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt.

IV. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Kết quả đạt được

Giai đoạn 2016 - 2020 kết quả thực hiện chương trình phòng ngừa, giảm thiểu lao động trẻ em trên địa bàn huyện cơ bản đã đạt được các mục tiêu đề ra, cụ thể: chính quyền các cấp, các ngành, các tổ chức có liên quan, người sử dụng lao động, cộng đồng, cha mẹ và trẻ em về lao động trẻ em đều được tuyên truyền, phổ biến để nâng cao nhận thức, năng lực và trách nhiệm;

100% người dân trên địa bàn được nghe tuyên truyền trên hệ thống loa truyền thanh tại các xã, thị trấn; 100% trẻ em có nguy cơ rơi vào hoàn cảnh đặc biệt, nguy cơ phải lao động sớm, lao động trái quy định của pháp luật đều được quan tâm, quản lý và nắm bắt thông tin kịp thời, không xảy ra tình trạng tuyển dụng trẻ em đi lao động trái pháp luật.

Các dự án do tổ chức Rừng xanh, UNICEF, Chương trình vùng hỗ trợ đã góp phần nâng cao ý thức, trách nhiệm và giúp đỡ cho trẻ em có nguy cơ rơi vào hoàn cảnh đặc biệt, giảm thiểu được những vấn đề ảnh hưởng đến trẻ em như xâm hại, tai nạn thương tích, lao động sớm.

2. Bài học kinh nghiệm

Cấp ủy, chính quyền từ huyện đến cơ sở thường xuyên quan tâm đến công tác bảo vệ chăm sóc trẻ em nói chung và phòng ngừa giảm thiểu tình trạng trẻ em tham gia lao động, trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái quy định của pháp luật nói riêng.

Lồng ghép các hoạt động truyền thông, giáo dục về phòng ngừa, giảm thiểu lao động trẻ em vào các hoạt động trong nhà trường, cộng đồng.

3. Tồn tại, hạn chế

Tỷ lệ trẻ em sống trong gia đình hộ nghèo, cận nghèo điều kiện kinh tế gia đình khó khăn còn cao nên trẻ em phải phụ giúp công việc trong gia đình.

Tỷ lệ trẻ em có nguy cơ rơi vào hoàn cảnh đặc biệt như: sống trong gia đình có người mắc tệ nạn xã hội, mồ côi cha và mẹ, trẻ em không nơi nương tựa; cha mẹ ly hôn... trên địa bàn cũng còn tương đối cao.

Kinh phí để triển khai thực hiện Chương trình chưa có, chủ yếu từ nguồn vận động, hỗ trợ từ các tổ chức phi Chính phủ nên triển khai các mô hình, dự án còn hạn chế mới chỉ có 04 xã được hỗ trợ (Ta Ma, Phình Sáng, Rạng Đông, Pú Nhung).

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ XÂY DỰNG CHƯƠNG TRÌNH PHÒNG NGỪA, GIẢM THIỂU LAO ĐỘNG TRẺ EM GIAI ĐOẠN 2021 – 2025

1. Mục tiêu

- 100% trẻ em lao động trái quy định của pháp luật khi có thông báo, phát hiện được hỗ trợ, can thiệp kịp thời.

- Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của chính quyền các cấp, các ngành, các tổ chức có liên quan, người sử dụng lao động, cộng đồng, cha mẹ và trẻ em về lao động trẻ em.

2. Giải pháp

- Truyền thông, vận động xã hội nâng cao nhận thức, trách nhiệm cho toàn thể nhân dân về phòng ngừa, giảm thiểu tình trạng trẻ em tham gia lao động, trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái quy định của pháp luật. Đẩy mạnh các giải pháp phòng ngừa, can thiệp để bảo vệ trẻ em, tạo môi trường phát triển toàn diện cho mọi trẻ em.

- Cử cán bộ, công chức, viên chức làm công tác trẻ em các cấp tham gia đào tạo, tập huấn về phòng ngừa, can thiệp, hỗ trợ trẻ em tham gia lao động, trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái quy định của pháp luật.

- Kịp thời hỗ trợ trẻ em tham gia lao động, trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái với quy định của pháp luật thông qua các chính sách hỗ trợ giáo dục, giáo dục nghề nghiệp.

- Ưu tiên thực hiện chương trình xóa đói, giảm nghèo; việc làm, chăm sóc sức khỏe và công tác dân số, kế hoạch hóa gia đình nhằm từng bước nâng cao đời sống người dân vùng dân tộc thiểu số, vùng khó khăn.

3. Kiến nghị

Đề nghị UBND tỉnh tổ chức các lớp tập huấn cho cán bộ, công chức các cấp về phòng ngừa, phát hiện, can thiệp hỗ trợ trẻ em tham gia lao động trẻ em có nguy cơ và trẻ em lao động trái quy định của pháp luật.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện Quyết định số 1023/QĐ-TTg ngày 07/6/2016 của Thủ tướng Chính phủ giai đoạn 2016 - 2020 trên địa bàn huyện Tuần Giáo./.

Nơi nhận:

- Sở Lao động TB&XH;
- TT Huyện ủy (b/c);
- TT HĐND huyện;
- Lãnh đạo UBND huyện;
- Lưu: VT.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

Mùa Va Hồ